

Павх С. П.

канд. пед. наук доцент кафедри сфери обслуговування, технологій і охорони праці
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка,
м. Тернопіль

ПРО ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

В умовах запровадження загальнонаціонального карантину виникла необхідність вимушеного переходу на дистанційну форму роботи посеред навчального року без попередньої підготовки. Ця ситуація спричинила нові виклики як для здобувачів освіти, так і для науково-педагогічних працівників університету і змусила шукати нові форми та методи для провадження навчальної діяльності.

Постало питання, як забезпечити комунікацію між університетом та здобувачами вищої освіти? Для вирішення цієї проблеми в університеті було створено спеціалізоване середовище, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій та задіяно різноманітні платформи, сервіси, сайти, які сприяють та допомагають здійснювати навчальний процес на відстані.

Підготовка майбутніх учителів технологій має свої особливості, так як у процесі навчання теоретична підготовка поєднується із практичною роботою. Тому залежно від специфіки навчальних предметів основні види занять здобувачів вищої освіти (лекції, практичні та лабораторно-практичні заняття, консультації) проводяться в асинхронному або синхронному режимах[1].

Асинхронний режим навчання найчастіше використовується для вивчення предметів, програмою яких передбачається виконання практичних та лабораторно-практичних робіт (Технологія виготовлення швейних виробів, Технологічний практикум, Основи технології і фізіології харчування, Матеріалознавство і технологія конструкційних матеріалів, Обладнання та матеріалознавство деревообробного виробництва та ін.). Цей режим дистанційного навчання побудований на взаємодії учасників дистанційного навчання із затримкою у часі, з використанням електронної пошти, форумів, соціальних мереж тощо. До роботи в такому режимі в університеті свого часу був створений Центр дистанційного навчання де розміщено ЕНМКНД (навчальна та робоча програми, конспект лекцій, методичні вказівки до практичних чи лабораторних занять і самостійної роботи студентів, інші матеріали) які доступні через мережу Інтернет.

При переході до дистанційного навчання була створена інформаційна система дистанційного інформування здобувачів освіти про всі нюанси навчального процесу із надсиланням необхідних матеріалів. За її допомогою студент має можливість звернутися до викладача при необхідності роз'яснення стосовно незрозумілих теоретичних аспектів чи виконання практичних завдань, надіслати звіт про виконане практичне завдання тощо. Реалізація авторизованого доступу забезпечує адресність та конфіденційність спілкування.

Як правило, синхронний режим використовується для висвітлення теоретичних аспектів дисциплін й реалізується за допомогою відеоконференцій з використанням таких інструментів, як ZOOM, GoogleMeet, BigBlueButton та ін. Для того, щоб не виникало труднощів комунікації під час організації занять у синхронному режимі Центром дистанційного навчання організовувалися методичні семінари на зразок "Середовище онлайн навчання ТНПУ. Moodle".

Оцінювання результатів навчальної діяльності отриманих знань, може здійснюватися як у синхронному так і асинхронному режимах[2].

Синхронний режим оцінювання порівняно із асинхронним є більш об'єктивним. Однак він вимагає відповідного технічного забезпечення у всіх учасників процесу оцінювання, тому що можуть виникнути технічні неполадки під час виконання завдань окремими студентами. В такому випадку застосовується індивідуальний підхід та передбачається можливість повторного виконання тесту чи самостійної роботи.

Щодо асинхронного режиму оцінювання знань, то він є менш об'єктивним, проте гнучкіший у застосуванні, так як студенти можуть виконувати завдання у зручний час. З метою зменшення ризиків не об'єктивного оцінювання доцільно налаштувати опцію проходження тесту лише один раз з обмеженням часу на виконання завдання. Щодо організації процесу тестування слід встановити термін для здачі тесту й повідомляти результати (у разі неавтоматизованої перевірки робіт) індивідуально після здачі робіт всіма студентами. За необхідності викладач може провести додаткове усне опитування студентів за допомогою одного із засобів телефонного або відеозв'язку.

Висновки. Використання технологій дистанційного навчання для підготовки майбутніх учителів технологій доцільно визначати закладам освіти самостійно. Таким чином, науково-педагогічні працівники отримують широкі можливості для пошуку оптимальної організації навчального процесу з врахуванням специфіки вишу.

Література

1. Положення про дистанційне навчання / Наказ МОН України № 466 від 25.04.2013 р. (із змінами згідно з наказами МОН № 660 від 01.06.2013, №761 від 14.07.2015) // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>

2. Рекомендації щодо організації поточного, семестрового контролю та атестації здобувачів фахової перед вищої та вищої освіти із застосуванням дистанційних технологій навчання / Лист МОН України № 1/9–249 від 14.05.2020 р. // <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodoorganizaciyi-potochnogo-semestrovogo-kontrolyu-ta-atestaciyi-zdobuvachiv-osviti-izzastosuvannyam-distancijnih-tehnologij>.

Пуляк О. В.

канд. пед. наук, доцентка кафедри теорії і методики технологічної підготовки, охорони праці та безпеки життєдіяльності

Гречаниук І. В.

студентка групи спеціальності Трудове навчання та технології
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький

ОРГАНІЗАЦІЯ БЕЗПЕЧНОЇ ПРАЦІ – ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА УРОКАХ ТЕХНОЛОГІЙ

Безсумнівно, що дотримання вимог безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу у закладах освіти повинно здійснюватися як вчителем, так і учнями на всіх без винятку заняттях, проте особливої актуальності воно набуває на уроках трудового навчання і технологій, оскільки учні не володіють достатнім досвідом використання професійних знарядь праці, і лише починають ознайомлюватися з правилами безпеки життєдіяльності, зокрема, безпечною поведінкою з матеріалами та інструментами. Підвищена небезпека на уроках технологій обумовлена тим, що під час їх проведення учні переважно набувають не тільки теоретичних знань, а й практичних навичок роботи, використовуючи різні потенційно небезпечні інструменти та матеріали.

Низка законодавчих актів регламентує умови створення безпечної праці в закладах освіти. Зокрема Закон України «Про охорону праці» регламентує порядок організації охорони праці з питань безпеки, гігієни праці та виробничого середовища в Україні, у тому числі таких, що виникають у процесі організації начальної-виховної діяльності у закладах середньої освіти [1]. Розширює його положення у сфері освіти Закон України «Про повну загальну середню освіту», згідно якого «заклади освіти повинні створити безпечне освітнє середовище, яке забезпечить належні і безпечні умови навчання, виховання, розвитку учнів, а також формуватиме у них гігієнічні навички і засади здорового способу життя» [2].

Відповідно до Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти «Приміщення навчальних майстерень повинні бути розраховані на 13 – 15 робочих місць, оснащені відповідним обладнанням, необхідним для використання технологій, передбачених навчальними програмами з